

noprávního stejně jako i veškerá s ním související úřední činnost zaměstnanců státních drah tak, že i listiny, jimi jako úředními orgány státní moci v oboru jejich působnosti řádně vydané, jsou listinami veřejnými podle § 199 d) tr. zák.

Čís. 1613.

Zákon na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

»Zástupem« (§ 39 čís. 2 zákona) dlužno rozuměti sejítí se většího počtu osob, při němž individualita jednotlivce ustupuje do pozadí a nepadá na váhu.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1924, Zm I 10/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 25. října 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 16 čís. 1 zák. ze dne 19. března 1923, čís. 50 Sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Neprávem popírá stížnost, že v projednávaném případě není znaku veřejnosti podle §u 16 čís. 1 zák. na ochranu republiky. Znak tento je blíže vymezen v §u 39 čís. 2 zákona v ten smysl, že veřejně jest vykonán čin, byl-li zejména spáchán ve shromáždění nebo před zástupem. Po skutkové stránce jest zjištěno, že u stolu seděl kromě obžalovaného svědek B. a pak asi 5 jiných hostů a že v téže hostinské místnosti byli ještě další hosté, kteří hráli v karty a seděli u jiných stolů. Dále vzal soud za prokázáno, že obžalovaný, opakuje závadný výrok, povstal a hlasitě jej pronesl, z čehož usuzuje soud, že zamýšlel, aby výrok byl všeobecně slyšen. Těmito zjištěními soudu je prokázáno, že tu byl takový počet lidí, jenž je způsobilý naplniti pojem zástupu, pod nímž rozuměti dlužno sejítí se většího počtu osob, a byl počet tento v tomto případě již takový, že při něm individualita jednotlivce ustupovala do pozadí a nepadala na váhu, jak to stížnost právě žádá. Za tohoto stavu věci netřeba se obíratí otázkou, zda jsou zde předpoklady »shromáždění« dle citovaného místa zákona. Výrok, odsuzující obžalovaného odpovídá proto stavu věci i zákonu.

Čís. 1614.

Podmíněný odklad výkonu trestu (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.)

Povolení podmíněného odkladu výkonu trestu nelze činiti závislým na tom, že odsouzený do určité doby nahradí soukromému obžalobci útraty řízení (§ 5 zákona).

»Škodou« ve smyslu §u 4 zákona rozumí se hmotná, »zadostiučiněním« pak nehmotná újma, ze samého trestného činu přímo plynoucí; nespádají sem útraty soukromého obžalobce.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1924, Zm I 240/24.)

Ne j v y š š í s o u d jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem:

Rozsudkem okresního soudu v Hartmanicích ze dne 31. srpna 1923, pokud jím vysloveno bylo, že odklad trestu povoluje se jen pod podmínkou, že obžalovaná do dvou měsíců prokáže zaplacení útrat řízení trestního soukromým obžalobcům, dále pak na podkladě tohoto rozsudku vydaným usnesením téhož soudu ze 27. října 1923, kterým odsouzená Terezie L-ová byla vyzvána, by do 14 dnů vykazala, že zaplatila útraty, jinak že jí bude odňato dobrodiní podmíněného odsouzení a pokuta 50 Kč že bude vymáhána, dále usnesením z 30. listopadu 1923, jímž trest v rozsudku podmíněně vyslovený proměněn byl v trest nepodmíněný a odsouzená vyzvána k zaplacení pokuty 50 Kč do 8 dnů, jakož i usnesením ze 27. prosince 1923, kterým exekuce z moci úřední byla zavedena, porušen byl zákon v ustanovení §§ů 3, 4, 5 a 6 zákona o podmíněném odsouzení ze dne 17. října 1919, čís. 562 Sb. z. a n., tato část rozsudku a posléz uvedená usnesení se zrušují a okresnímu soudu v Hartmanicích se ukládá, by, šetře zásady §u 293 odstavec druhý tr. ř., v rozsahu zrušené části rozsudku ve věci znovu rozhodnul.

D ů v o d y:

Rozsudkem okresního soudu v Hartmanicích ze dne 31. srpna 1923 uznána byla Terezie L-ová vinnou přestupkem proti bezpečnosti cti podle §§ů 487 a 496 tr. zák. a odsouzena ku peněžitě pokutě 50 K, po případě do vězení na 48 hodin a k náhradě útrat trestního řízení, zejména k náhradě útrat zastupování soukromých obžalobců. Rozsudek povolil podmíněný odklad pod podmínkou, že obžalovaná do dvou měsíců nahradí soukromým obžalobcům útraty trestního řízení. Usnesením ze 4. září 1923 stanoveny byly útraty na 549 K 51 h. Proti rozsudku i usnesení podala odsouzená dne 12. září 1923 stížnost, udávajíc, že trpí dnou, že starým svým rodičům jest jen na obtíž, že nemá vůbec žádného jmění, ba ani potřebného šatstva a že není s to, uložené jí útraty zapraviti. Stížnost tato byla zamítnuta krajským jako odvolacím soudem v Písku dne 22. září 1923 z důvodů jednak formelních, jednak věcných. Odsouzená byla pak usnesením okresního soudu v Hartmanicích z 27. října 1923 vyzvána, by do 14 dnů vykazala, že zaplatila útraty, jinak že jí bude dobrodiní podmíněného odsouzení odňato a bude vymáhána pokuta 50 Kč, která pro případ nedobytnosti přemění se ve vězení 48 hodin. Na to dostavil se dne 15. listopadu 1923 k okresnímu soudu v Hartmanicích otec odsouzené s vysvědčením okresního lékaře, dle něhož trpí Terezie L-ová chronickým rheumatismem, a žádal za odklad jejího trestu vězení na letní dobu. Okresní soud, ustanoviv rok, při němž

odsouzená prohlásila, že jmění žádného nemá, změnil usnesením z 30. listopadu 1923 podmíněné odsouzení Terezie L-ové v nepodmínečné a uznal, že pokuta peněžitá 50 Kč má býti do 8 dnů složena, a po marném uplynutí lhůty zavedl pak usnesením ze dne 27. prosince 1923 z moci úřední exekuci. Dle záznamu spisového z 5. ledna 1924 zůstala exekuce, vedená za účelem dobytí zmíněné pokuty, bezvýslednou. Po té předložil okresní soud spisy vrchnímu zemskému soudu v Praze k rozhodnutí o žádosti za odklad trestu, otcem odsouzené dne 15. listopadu 1923 podané a vrchním soudem byly spisy zaslány generální prokuratuře k řízení dle Šu 33 tr. ř.

Rozsudkem okresního soudu, pokud jím vysloveno bylo, že odklad trestu činí se závislým na podmínce, aby odsouzená Terezie L-ová do 2 měsíců zaplatila soukromým žalobcům útraty řízení, porušen byl zákon především v ustanovení Šu 5 zákona o podmíněném odsouzení, podle něhož se odklad trestu výroku o náhradě útrat trestního řízení nedotýká. Z toho vyplývá, že útraty zvítězivšího soukromého obžalobce přisouzeny jsou vždy bezpodmínečně a nespádají zejména pod pojem »škody« ve smyslu Šu 4 zákona, — která ostatně uložena býti může odsouzenému jen »podle jeho sil«, — neboť škodou rozumí se tu újma hmotná, ze samého trestného činu přímo plynoucí. Podle odstavce třetího Šu 5 zákona musil by odsouzený odpírati »bez důvodu« škodu nahraditi neb dáti zadostiučinění, čehož v tomto případě, jak plyne ze spisů, nebylo, ježto odsouzená jen pro nemajetnost platiti nemohla. Útraty ty nelze ovšem podřaditi ani pod pojem »zadostiučinění«, které, jak vyslovil již nejvyšší soud v rozhodnutí sb. n. s. č. 515, nese se ke škodě nehmotné, taktéž činem trestným způsobené. Ve lhůtě dvouměsíční, která odsouzené poskytnuta byla rozsudkem k zaplacení útrat trestního řízení soukromým obžalobcům, nelze konečně shledávati dobu zkušebnou, neboť tato činí, jde-li o trest peněžitý neb o trest na svobodě do 6 měsíců, dle Šu 3 odstavec první zákona rok až 3 léta. V uvedených směrech neodpovídá tedy rozsudek okresního soudu zákonu a v důsledku toho jsou nezákonnými i další usnesení tohoto soudu ze dne 27. října 1923, z 30. listopadu 1923 a ze 27. prosince 1923. Bylo proto ve smyslu §§ 33 a 292 tr. ř. uznati, jak shora uvedeno.

Č. 1615.

Zákon na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

Ke skutkové podstatě Šu 16 čís. 1 odstavec první zákona se nevžaduje, by trestný čin, jenž se vychvaluje, byl pachatelem výslovně označen; stačí, stalo-li se tak způsobem pro jiné seznatelným. S hlediska Šu 16 čís. 1 odstavec třetí zákona nesejde na tom, zda byla odměna dána přímo pachateli či osobám jemu blízkým (manželce).

Pojmu »podněcování« (§ 15 čís. 2 zákona) odpovídá jakékoliv působení na vůli nebo cit neurčitěho počtu lidí ve smyslu nezákonném.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1924, Kr II 497/23.)